

VILÁGOS SÁG

Kolozsvár,
1947 január 30

Szerkesztőbizottság: BENEDEK MARCELL, KACSÓ SANDOR, KOS KAROLY
Felolós szerkesztő: HLOUGH EDGAR

Csütörtök
IV. évfolyam, 23. szám

Központi német kormányt javasol a Szovjetunió a békeszerződés aláírása előtt

LONDON. — (R. Press.) Gurnev, aki a Szovjetunió képviseli a külügyminiszterhelyettesek tanácsában, ismertette a szovjet kormány a német békeszerződés előkészítésére vonatkozó terveit, amely abban a feltevézésben, hogy központi német kormányt alakítsanak, a következőket ajánlja: Hallgassák meg mindazon államok a véleményét, amelyek harcban álltak a németekkel. A külügyminiszterek tanácsa dolgozza ki a békeszerződést, majd állítson fel német kormányt. A tanács hívja össze értekezletre az összes érdekelt hatalmakat. Hallgassák meg a német kormány tervét. Fogadják el a szerződést, majd terjesszék az Egyesült Nemzetek elé, s végül írassák alá azokkal az államokkal is, amelyek harcban álltak a németekkel.

...és, ellenben hatékony szövetséges ellen-
őrzés szorgalmaznak politikai, gazdasági,
gazdasági és művelődési téren. A leszerelés
és a népfelállítás teljesen végre kell vinni.
Lengyelország jóvátételt kér a folyó német
termelésből és a német tőkéből, végül kéri,
hogy a békeszerződést Varsóban írják alá.
A lengyel álláspontot képviselő megbízott
szerint Lengyelország a német támadás kö-
vetkeztében 7 millió embert veszített s anyagi
kára több mint 12 millió dollár.

többiben tüntettek Nagybritannia ellen.
A képviselőház végül bizalmat szavazott
Nokrasi pasának.
Szudáni politikai körökben meglege-
dással fogadták a hírt, hogy az angol-
egyiptomi szerződés az Egyesült Nemzetek
Szervezete elé kerül.
Az új olasz kormány összetétele
ROMA. — Politikai körök szerint
megegyezés jött létre a koalíciós
kormány összetétele tekintetében. Besze-
rint a keresztény demokrata pártnak jut,
a miniszterelnökségen kívül, a belügyi,
közoktatásügyi, földművelésügyi, posta-
ügyi, kereskedelmi, tengerészügyi tárca.
A kommunista párt három tárcaat kap és
pedig az igazságügyi, közmunkai és
szállításügyi tárcaat. Nemji szocialista
pártjának két tárca nélküli minisztersé-
gen kívül, két miniszteri tárca jut: az
ipar- és kereskedelemügyi s a munkaügyi
és népjóléti. A köztársasági párt a had-
ügyi tárcaat tölti be s egy tárca nélküli
miniszterséget kap. A külügyi és külke-
reskedelmi tárca pártokivülinek jut.

A MNSz körbenjárására orvosolta a kormány a magyar gazdáknak a gabona- és állatbeszolgáltatással kapcsolatos sérelmeit

KOLOZSVAR. — A Magyar Népi Szövetség országos központja még a múltévi szeptember 28-án 8117—1946 szám alatt emlékiratot intézett a közellátási államtitkársághoz, kérve, hogy a szarvasmarhák igénybevételekor a gazdáknak adott átvételi jegyeket (bonokat) a szarvasmarhák ellenértékének kifizetése idejében kiadkult napi árban fizessék ki, ne pedig az igénybevétel idején érvényben volt és a bonokon is feltüntetett élelmiszeletlogramonkénti 60—70 lejes összegben.
A MNSz az emlékiratban azt is kérte, hogy a gabonabeszolgáltatás alkalmával a rendelt végrehajtásával megbízott községek ne követeljék a magyar gazdáktól haldankint a rendelkezésben megállapított gabonamennyiséget, mert az nem haldankint, hanem hektáronként esedékes.

Elpanaszolja az emlékirat azt is, hogy a gyűjtőszervek a magyar földművesek által felvásárolt gabonamennyiségek árát a szokványosnál kisebb nedvesség és kevesebb idegenanyagtartalom, valamint a szokványosnál nagyobb hektárlétszám esetében a megszabott ártöbbletek nélkül fizetik ki.
A közellátásiügyi államtitkárság gabonabeszolgáltatása a múltévi november 26-án kelt és december 2-án kiküldött 5/137.203. számú átiratával, amelyet Miltineanu vezérigazgató és Jernici igazgató írtak alá, arról értesítette a Magyar Népi Szövetség országos központját, hogy Parvulescu tábornok, közellátási államtitkárság az átirattal egyidejűleg a hasonló számmal utasította az erdélyi, kőrösi és bánági gazdasági hivatalo-

kat a beszolgáltatott gabona árának a vonatkozó rendelkezésben megállapított mennyiségi ártöbbletek figyelembevételével való kifizetésére.
Mintán újabb rendelet értelmében a beszolgáltatandó mennyiség — három hektáron felüli birtokosok esetében — a házi és gazdasági szükségletnek a termésből való levonása után fennmaradó egész feleslegre kiterjed, a MNSz emlékiratának második pontja tárgyalanná vált.
A szarvasmarhák igénybevétele során a gazdáknak adott átvételi jegyek (bonok) beváltásával kapcsolatosan a MNSz emlékiratának másolatát a közellátási államtitkárság beküldte a hadügyminisztérium illetékes ügyosztálynak, mert a kérdés elintézésé oda tartozik.

A MNSz parlament csoportja és a „Szívetség” központ közbejött a Csiki Erdőgazdasági Szövetkezet jentalan felszámolása és elvereztetése ellen

Miért akarja az INCOOP elárvereztetni a csiki gazdák szövetkezeti székházát?
CSIKI SZÖVETKEZET. — A magyar szövetkezetek közötti szemben sorozatosan nyilvánulnak meg a sérelmes intézkedések az INCOOP részéről. Így legutóbb a Csiki Erdőgazdasági Szövetkezet ellen. Ez a szövetkezet, amelynek nyolcszáz székely gazda a tagja, rendkívül értékes és közhasznú tevékenységet fejtett ki Csik megyében, mégis a zaklatások és jogtalanságok egész sorozatát kénytelen elvállalni. Ennek ellenére, hogy a szövetkezet vezetősége a szövetkezeti törvények előtti minden kötelezettségek ellenében tett az INCOOP utasítását a szövetkezet felszámolását megelőző eljárási lépéseket megelőzően megtagadta.
A Csiki Erdőgazdasági Szövetkezet vezetősége sorozatosan tiltakozott a sérelmes rendelkezések ellen az illetékeseknél. Az INCOOP pedig felhasználva a felszámolási elrendelő határozatot, elárvereztetni a Csiki Erdőgazdasági Szövetkezet ingatlanait és értékeit a szövetkezet tagjainak, akik beléptek a szövet-

kezetbe és 362.918 CF 6. számú rendeletével a folyó évi február 2-ére kifizette az ártöbbletet a korábban felszámolt jentelési székházra.
A Csiki Erdőgazdasági Szövetkezet vezetősége a sorozatos sérelmek ellen a „Szívetség” szövetkezeti központ és a Magyar Népi Szövetség parlament csoportja útján sürdős orvoslást és felülvizsgálatot kért. A Magyar Népi Szövetség parlament csoportja Groza Péter miniszterelnököt és Zsuzsán vezérigazgatót miniszterelnököt a Csiki Erdőgazdasági Szövetkezet való helyzetéről és romlásáról, hogy a közbizalom érdekében is lesz, mindre reményt nyújt az a körülmény is, hogy Marib Lupa, az INCOOP vezérigazgatója — kinek szívesen színtelen kérik — belátva a felszámolás ártalmat-

sének indokolatlanságát, hajlandó a február 5-re kiküldött ártöbbletet átvállalni. Ha pedig a szövetkezet felszámolását mégis végrehajtanák, úgy a felszámolásról a „Szívetség” Gazdasági és Hitelszövetkezetek Központját bíznák meg, amely esetben a szövetkezet tagjainak érdeke továbbra is a Székelyföld gazdasági érdekeit szolgálja és a magyar szövetkezetek vagyonaát gyarapítja.
A magyar szövetkezetek, de elsősorban a kőrösi megyei legjelentősebb Csiki Erdőgazdasági Szövetkezetek érdeklődéssel várják a reményt, hogy Groza Péter miniszterelnök és Zsuzsán vezérigazgató miniszterelnök nem engedik a csiki székely gazdákat kifizetésben és megtakarított vagyonaiktól megfosztani.

Tűzd a Magyar Népi Szövetség, — azonnal fizess be tagsági díjadat!

Belpolitikai Híradó

Tárgyalások az amerikai gabonabehozatalról
BUKAREST. — Groza Péter miniszterelnök rövid ideig dévrai otthonában tartózkodott, ahonnan a hét elején tért vissza a fővárosba. Megérkezése után Tatarescu miniszterelnökkel helyettesével és külügyminiszterrel tanácskozott. A miniszterelnök aprókétesen fájtkoztatta magát Rales washingtoni megbatalmazott miniszter jelentéséről a gabonabehozatal kapcsolatában.
Letartóztatják az engedély nélkül utazókat
BUKAREST. — (Agerpress.) Az élelmiszer-vezérigazgatósága közli, hogy azok az utazók, akik szabálytalanul utaznak, az alábbi megtorlásoknak tessék ki magukat:
1. Működőket az utazókat, akik a vasúti kocsik lépcsőin vagy tetőjén utaznak, lezárják és letartóztatják. Ezeket az utazókat fegyveres kísérettel küldik a bíróságok elé.
2. Azonnal lezárják a vasútról és letartóztatják azokat is, akik engedély nélkül utaznak. Az engedély nélkül megváltott jegyek érvénytelenek.

Újabb szovjetvagonok állomány érkezett
BUKAREST. — (Agerpress.) A konstanci kikötőbe megérkezett a „Iora” nevű szovjet hajó, amely 1541 tonna gyapotot hozott az országba. Ez a mennyiség hosszabb időre biztosítja a szövődék és a főzadék munkáját.

A bolgár tájékoztatói miniszter Bukarestben
BUKAREST. — (Agerpress.) A fővárosba megérkezett Dimo Kazasov bolgár tájékoztatói és műveltségügyi miniszter. A miniszter kihallgatáson jelent meg Groza Péternél. Kazasov, aki most azért érkezett az országba, hogy megköszönje a román-bolgár kulturális egyezmény, egyik legkiválóbb harcosa volt a bolgár ellenállási mozgalomnak.

Megérkeztek az első magyarországi tengeriszállítványok
BUKAREST. — (Agerpress.) Elindították Roméla felé azt az 1000 vagon tengerit és 100 vagon habot, amelyet a román-magyar kereskedelmi egyezmény értelmében Magyarország Romániának küld. Az első vagonok már meg is érkeztek az országba.
Agerpress-jelentés számol be arról is, hogy abból a 18 vagon ruhaneműből és élelmiszerből, amelyet a svéd Vörös-kereszt küld Romániának, négy vagon megérkezett az országba.

Február 24-ére halasztották a magánvizsgálat
BUKAREST. — (Agerpress.) A nemzetvédelmi minisztérium a magánvizsgálat február 10-ről február 24-re halasztotta el.

Kaucsút hoznak be az országba
Agerpress-jelentés szerint a Transilvania nevű román hajó 50 vagon fűrészáruval, állított Haidába, ahonnan nagyobb mennyiségű nyers és feldolgozott kaucsút hoz a székelyföldre.

Adóbevételek az avarszói vörösgyök részére
BUKAREST. — (Agerpress.) A pénzügyminisztérium rendelkezést adott ki, amelynek értelmében az avarszói vörösgyök adómentesen a kivétel nélkül az avarszói vörösgyök részére, amelyek a román államnak a székelyföldi gazdasági érdekek érdekében hozták létre.

HIREK

VILAGOSSAG

A Romániai Magyar Népi Szövetség központi naplójára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Kolozsvár, Brassai-utca 7. Távfeszítő 258.

A Magyar Népi Szövetség kolozsvári szervezetének naplója:

Ma, január 29-én, szerdán, az I. kerület irodalmi esttel egybekötött gyűlést tart a Farkas-utcai székházban 6 órai kezdettel, amelyen Kisbán Miklós, Horváth István és Asztalos István tartanak előadást.

Csütörtökön, január 30-án a 3/2 kerület felhívott tagozata a Papp-utcai elemi népiskolában 6 órai kezdettel tart gyűléssel egybekötött irodalmi estet Nagy István, Szabó Lajos és Hegyi Endre közreműködésével.

A 4/2 kerület a Hídelvei Református Egyházközség termében ugyancsak csütörtökön 6 órai kezdettel irodalmi estet és előadást tart Makrai Albert, Kiss Jenő és Nagy Elek közreműködésével.

Vasárnap, február 2-án a MNSz Farkas-utcai székházban a közművelődési bizottság közreműködésével „Székely Est” lesz este 6 órai kezdettel.

A MNSz szervezet felhívja az utcai felelősöket, valamint az egyes kerületek magyar tagjait, hogy ezekben az előadásokban és gyűléseken teljes számban vegyenek részt.

KOLOZSVÁRI SZOLGALATOS GYÓGYSZERTÁRAK.

Január 31-ig szolgálnak: dr. Kohn (Szabadság-tér 10), Aesculap (Széchenyi-tér 23), Hargita (Horea-ut 1), dr. Csekesnyás (Málbóvszöld-tér 3), Demeter (Mólok-utca 2). Egész éjjel szolgálnak: dr. Kohn és Aesculap gyógyszerárak.

HELYESBITÉS.

Lapunk tegnapi számában megjelent hírfeljében névszót értesítés helyett hiba csuszott be, amit ezúttal helyesbítettünk. E szerint február 8-án este nem a Magyar Népi Szövetség rendező bizottsága, hanem a Magyar Zenekonzervatórium, mely február 8-án a Farkas-utca 7 alatt, Szeretettel vár minden magyart a táncmulatságra.

(*) A CSIZMADIA SZAKSZERVEZET gyűlést tart január 30-án, csütörtök délután 3 órakor a Karolina-ut 9 szám alatt. Anyagegyesítésben csak a megjelenők részeseleg. Vezetőség.

NYUGTÁZAS.

A kolozsvári Unitárius Népszövetség 50.000 lejt juttatás szerkesztéséért úján Dudás Istvánnak részére. Az adományt nyugtázzuk és rendelkezési helyére juttattuk.

TEXTIL, KÖZVET SZÖVŐTÁRU KERESKEDŐK,

akik a 7. orosz gyapjúzállomány készítményeiből részeseleg kívánnak, felkérjük, hogy a szükséges nyomtatványok kitöltésével végezzék az USIC titkárságánál (Március 6. utca 34 szám alatt) január 31-én, pénteken vagy február 1-én, szombaton délelőtt 10-11. délután 4-6 óra között jelentkezzenek. Felhívjuk az érdekeltek figyelmét, hogy a kérelemhez csatolandó okmányok: (adókövetési jegyzőkönyv, másolatát és a Kereskedelmi Kamara igazolását, hogy bejegyzett kereskedő) hozza magával. USIC vezetőség.

A ZSIDÓ NEMZETI SZÖVETSÉG

kolozsvári helyi csoportja ma este fél 7 órai kezdettel tartja meg második Clonista Dient-jét a neológ óvoda nagytermében, Horea-ut 25 szám alatt. Műsor: Clonista revü, Beszámoló a baseli clonista világkongresszusról. Tartja: F. Mary, A Haganah, A Jisuv önvédelmi szervezete, (Vetésztképek előadás). Kérjük a zsidó közönségnek minél nagyobb számban való szíves megjelenését.

(*) KÖZGYŰLÉSI MEGHÍVÓ. A kolozsvári „Rutex” Ruházati és Textilipari Munkások Szövetsége 1947 február 14-én délután 5 órai kezdettel a kolozsvári „Victoria” Munkások Általános Gazdasági és Ipari Szövetséggel együttes rendezéssel közgyűlést tart Kolozsváron, a Vasutcai Orszon Fejlesztési utca 17 szám alatt nagytermében. Tárgyszorok: A kolozsvári „Rutex” szövetségének a kolozsvári „Victoria” szövetségbe való beolvadása. Az igazgatóság.

RICHTLYES HATÁLESET UGYEBEN indította meg a nyomozást a kolozsvári rendőrség. Január 26-án a köz éjféli órákban Ferencz József és két másik kolozsvári lakos az utcán egy álló férfit talált. Bevitték Páffy Gyula Csomor-utca 19 alatti házára, ahol beszállították. Miután hosszú idő után sem tört magához, orvosok hívták, akik csak a beállított halált állapíthatták meg. Azonnal értesítették a rendőrséget, a kizsároló kézek megállapították, hogy a halott Plesz János Marcell közönségi lakossal azonos. A nyomozás folyik. Elrendelés: a holttest felboncolása.

Német segítségre számítottak a magyarországi összeesküvők

BUDAPEST. — A magyar köztársasággal szembeni összeesküvés büntetésének kihallgatása során kiderült, hogy ezek Németország megerősödésére és német segítségre vártak.

Erről tanuskodik András Sándor vezérőrnagy, a földalatti „fővezérség” egyik tagjának megtalált feljegyzése is, amelyet a párisi börtényekkel kapcsolatban írt: „Várjunk addig, míg a németek megerősödnek, majd ők segítenek rajtunk”.

Megalakult az USIC kolozsvári tagozata

KOLOZSVÁR. — Az Iparosok és Kereskedők Szakszervezete Szövetségének, az USIC-nak kolozsvári tagozata vasárnap délelőtt a vármegyeház nagytermében többszáz kereskedő és iparos részvételével megalakult. Az alakuló közgyűlésen Vornica Aurel elnököt, aki üdvözölte az USIC bukaresti kiküldötteit és kifejtette a szervezkedés fontosságát.

Milea Aurel dr. románnyelvű, Heim Tibor magyarnyelvű beszéltben ismertette az USIC munkatervét. Dobra kereskedelmi felügyelő üdvözölő szavai után dr. Spitzer Tivadár ügyész ismertette a hatóságok és kereskedők együttműködésének jelentőségét. Filip Filip, az USIC központi kiküldötte beszámolt az USIC eddigi működéséről, majd Vigner János és Schwaartz Zoltán, az USIC bukaresti kiküldötteinél felszólalása után megválasztották a helyi szervezet vezetőségét, amelynek elnöke dr. Milea Silviu lett.

A vezetőségi tagok a következők: Hercegáru Cornel, Weisz Eudolf, Maier Kálmán, Heim Tibor, Mund Vilmos Róth Samuel, Bortnyik János, Giurgiu D., Steerman G., Gulyás István, Muntean Ioan, Schwartz Lajos, Fülöp Géza, Lebotits Sándor, Gáll Béla, Nasaucean N., Palade Patriciu, Grecu Vasile, Iaina Ignatie, Szócs Tibor, Crisan Ioan, Porgesz Herman, Zoltán Jenő, Bergner Zoltán, Grof László, Chiciudean Ioan, Dajbukát Jenő, Valcu Dumitru, Gazda Klára, Szécsi I., Percsi I., Dávid dr., Feuerstein Jenő és Balassa Imre.

MŰVÉSZET — SZÍNHÁZ

Nem pénz, hanem szakemberek kérdése a nép múzeumainak megszervezése

KOLOZSVÁR. — A Magyar Népi Szövetség központi székházában az elmúlt héten lezajlott magyar múzeumok és leltárak kiküldötteinél országos értekezlet regészeti, történelmi és néprajzi gyűjteményeink sorsa és jövője felé tereli társadalmunk figyelmét. László Gyula egyetemi tanárral, a kitűnő régésszel és muzeumszervezővel beszélgettünk az érdeklődés homlokterébe került erdélyi magyar múzeumok kérdéseiről.

— Az erdélyi magyar múzeumok nagy része — mondotta — sörteletlenül veszteget a háborút. Sajnálatos kivétel a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum elmenekített anyaga, mely, mint ismeretes, Dunántulon lombátadás következtében elcsepett. A törzsanagot azonban szerencsére Sepsiszentgyörgyön hagytták s így a nem szakember számára alig észrevehető a nagy kár.

— Ezek a múzeumok a tudomány vagy a nép múzeumai? — Pontosabban szólva a nép és a munka múzeumai, mert ez a két fogalom legnagyobbban egy. A régi muzeumi rendezés kizárólag a szaktudomány szempontjait szerinti történelmi és igen gyakori eset volt, hogy a látogató kevesebbet értett távozottak a múltból, mint amikor belépett oda. Mit láthatott? Cserepeket, fémeszközöket, ékszereket egy-két számára érthetetlen szakfejrát kíséretében.

— Mi a teendő? — Az, hogy a régészeti, történelmi és néprajzi anyagban rejlő munkát és társadalmi értelmet a néző előtt kibontsuk s ezáltal tudatosítsuk benne azt az utat, melyet az emberiség az őskortól a mai műveltségig megtett. Mint egy drámban, összesűrítve kell annak a küzdelemnek felvonásait, melyet a természettel és egymással folytatott harcban vívott az ember. Ez nem pénz, hanem megfelelő szakemberek beállításának kérdése.

— Ezek szerint a múzeum egyszerű nevelő eszközzé válnék és felelő tudományos szerepük?

— Egyáltalán nem, mert ez a fajta muzeumi ellátás az egykori nyers valóság megelvezését tűzi ki feladatául s így a legfrissebb szakszemponatok is érvényesülnek benne. A tudomány még nagy aradagot is várhat tőle.

— Mit kap társadalmunk az új szellemű múzeumrendezéstől és tudományos állásfoglalástól?

— Saját munkájának a helyesirányú értékelését, megbecsülését s ezáltal maga és társadalmi oszlopa szerepének tisztázását az emberi fejlődésben.

— A terv gyakorlati megvalósítása?

— Tanálkább-éppé tanfolyamot kell rendezni az erdélyi magyar muzeumi élet számos kitűnő és őszinte munkása részére, hogy megismerkedjenek a korszerű rendezés és kiállítás alapelveivel. S emellett ezt majd kompromisszumok a raját gyűjtőanyagok rendezésénél, bizonyos, hogy sok uti és eddig alig sejtett értékkel gazdagodt közneveltségünk. (h. e.)

A „SZENTGYÖRGYI ISTVÁN” ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA: Szerdán este 7 órakor: Fehérg. (Bókay János vigjátéka. Sorozatszám 38.)

KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA: CAPITOL: Makkhócs, Magyar vigjáték (3, 5, 7, 9.)

CORSO: Flu vagy lany. Sárdi, Pelsőcz Irén a főszereplők (3, 5, 7, 9.)

RIO: Ezen. Marlene Dietrich nagy alakítása (3, 5, 7, 9.)

ROYAL: Szeretem az összes nőket.

ROYAL-TEREM: Szenciécs amerikai újdonságok (Fél 4, fél 6, fél 8 és 9.)

SELECT: A vőlegény Charles Boyer és Michele Morgan nagy alakítása. (3, 5, 7, 9.)

URANIA: Szeptember végén... (3, 5, 7, 9.)

Mit hallgassunk RÁDIÓN?

Bukarest

(1975, 364.5, 48.3 méter.)

SZERDA: 7.30: Magyar adás, 21.40: Z. Pall énekkel, 22.30: Sztravinszki-művek.

CSÜTÖRTÖK: 7.30: Magyar adás, 20.15: Hangverseny Átvitel, Vezényel Rogalszki, szólóista Lazarescu (zongora), 22.30: Népzenei szovjet zene.

PÉNTEK: 7.30: Magyar adás, 18.30: Operátvétel, 19.30: Magyar adás.

SZOMBAT: 7.30: Magyar adás, 19.00: Magyar adás, 21.15: Énekkar.

VASARNAP: 8.15: Magyar adás, 11.00: Filharmonia hangversenye, 18.00: Táncczene, 19.45: Madrigálok, 20.15: Jazz.

Moszkva

(1961, 1724, 1500, 50, 49, 42, 41, 40; 31; 30; 24, 24.20, 19 méter.)

SZERDA: 10.30: Zene, 12.15: Népzenei muzsika, 13.15: Zene, 16.15: Zenei adás, 19.30: Muzsika, 21.00: Zene, 22.00: Hangverseny átvitel.

CSÜTÖRTÖK: 9.30: Zene, 19.30: Zene, 22.00: Hangverseny átvitel.

PÉNTEK: 9.00: Muzsika, 13.15: Komoly zene, 19.30: Könyvi zene, 22.00: Hangverseny átvitel.

SZOMBAT: 9.30: Zene, 12.15: Délelőtti muzsika, 16.15: Szórakoztató zene, 19.30: Muzsika, 22.00: Komoly muzsika.

VASARNAP: 11.15: Komoly zene, 12.15: Egy óra muzsika, 15.00: Délutáni hangverseny, 19.30: Zene, 21.00: Zenei adás, 21.00: Hangverseny átvitel.

London

(16.84, 19.76, 24.80, 32.55, 49.10 méter.)

SZERDA: 8.15: Marschner, Csajkovszkij (Suggio gordonka) művek zenekarra, 9.15: Jazz, 11.00: Ondricka vonósnégyes, 23.15: Jazz.

CSÜTÖRTÖK: 10.15: Könyvi zene, 13.15: Jazz, 15.30: Jazz, 16.00: Komoly zenekari zene, 23.15: Jazz, 23.45: Taylor Debus és Liszt I. zongoraverseny, Sibelius 3-ik szimfónia.

PÉNTEK: 11.00: Jazz, 22.30: Vonósnégyes, 24.00: Táncczene.

SZOMBAT: 8.15: Táncczene, 13.15: Jazz.

VASARNAP: 14.15: Szófonikus zene, 16.00: Zenekar, 20.15: Operafestékek.

Páris

(431.7, 25.24, 31.38 méter.)

SZERDA: 14.00: Mendelszohn Olasz szimfónia, 19.45: Monteverdi, Strozzi-dalok, Schubert zongoraszonáta, 21.00: L. o. Faure, Mozart, Debussy művek, 22.00: Mülholland öttös, Francalce trio, Saguer trio, Hindemith öttös.

CSÜTÖRTÖK: 21.50: Debussy Pelléas és Melisande, 0.15: Vonósnégyes.

PÉNTEK: 15.05: Zsidó vahaos zene, 19.15: Orgona, 19.45: Kamarazene Chabrier, Gaubert, Widor, Rabaud, Mangold művek (M. Marechal), 22.00: Schubert Ünnepély (Rondo, Dalok, kétszóllós öttös, fantázia, mise).

SZOMBAT: 14.00: Donizetti, Pierné, Chabrier, Salaber művek, 15.12: Zenekari hangverseny.

VASARNAP: 13.00: Jazz, 17.03: Táncczene.

Budapest

(549 méter.)

SZERDA: 13.15: Jazz, 14.15: Malschner zongorák, 15.10: Cigányzene, 17.30: Svéd zeneszerzők művel, 20.10: Szovjet költők, 21.40: Komoly zene, 23.30: Jazz.

CSÜTÖRTÖK: 15.10: Hangszeres zene, 16.00: Gyermekdalok, 20.00: Átvitel az Operából, 23.30: Jazz.

PÉNTEK: 13.15: Reményi énekkel, 14.00: Táncczene, 15.50: Énekkar, 20.00: Kamarazene, 23.30: Táncczene.

SZOMBAT: 14.30: Orgona, 15.10: Cigányzene, 16.30: Ének, 17.00: Szabó zongorák, 20.00: Jazz, 23.30: Táncczene.

VASARNAP: 12.20: Kamarazene, 13.30: Bach kantáta, 14.30: Jazz, 17.00: Cigányzene, 19.30: Opera, 20.30: Jazz, 22.10: Anday Firostra énekkel, 23.30: Jazz.

HALLÓI FIGYELEM!

SAVOY

kávéház és étterem

Február 1-től műsorát megszüntette és továbbra is a családok kedvelt találkozóhelye marad.

Olcsó éttermi árak!

Kitűnő fajborok! Hangulatos zene!

Szíves pártfogást kér: **Benedek.**

CAPITOL-mozgó!

Az új magyar filmgyártás zenés vigjátéka: **Ma, szerdán premier!**

A MAKK TETES

Eldadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Főszerepben: **Hildvéghy Valéria, Vaszary Piri, Benkő, Pálhós**

Vasárnap délelőtt 11 órakor ma!né.

Uj híradó.

Félnapig lefiliolták a kolozsvári társasgépkocsikat, mert a tulajdonosok le akarják emelni a viteldijukat

KOLOZSVAR. — Kedden reggel Kolozsvár munkába siető polgárai meglepve tapasztalták, hogy az autóbuszokon vonalgyéért 1500, szakaszgyéért pedig 1000 lejt kérnek a jegykezelők. A dolgozók a nagymérvű emelést jelentették az illetékes hatóságoknak. A rendőrség azonnal leállította az autóbuszforgalmat.

Még a délelőtt folyamán megindultak a tárgyalások a Szakszervezeti Tanács, a polgármester és az autóbustulajdonosok között, melyek eredményeképpen 11 óra után a gépkocsiforgalom újra megindult az eddigi viteldijek mellett. A gépkocsitulajdonosok ígéretet tettek arra, hogy Kolozsvár dolgozó kivánságára a 4-es és 5-ös járatokat meghosszabbítják. A terv szerint a jövőben a Dermatától jövő autóbusz nemcsak a Szentpéteri templomig, hanem azon túl a Bulgária-telepig bonyolítja le a forgalmat, a Dónát-uton járó gépkocsi a Törökvágás helyett a Dónát-ut végén fordul meg.

Bűnös elemek visszaélnék a rendőrség uzsoraosztályának nevével

KOLOZSVAR. — Szerkesztőségünkbe igen sok panasz érkezett, hogy bizonyos egyének, akik az uzsoraosztály embereinek mondják magukat, házkutatásokat tartanak a lakosság körében. A beérkező panaszokkal kapcsolatban felkérjük a rendőrség illetékes osztályát, ahol az alábbi felvilágosítást kaptuk:

Tudomásuk van arról, hogy a rendőrség, nevezetesen az uzsoraosztály nevével visszaélnék. Felhívják a lakosság figyelmét, hogy az uzsoraosztály emberei fényképes igazolvánnyal vannak ellátva, a főkvesztör, az osztályvezető és a katonai hatóságok aláírásával. A sorszámozott igazolványokon rendőrségi pecsét van. Amennyiben az ellenőrzést gyakoroló közeg ilyen igazolványt nem tud felmutatni, felkérjük a lakosságot, adják át az illetőket a rendőrségnek.

Tájékoztatásul közli a rendőrség, hogy Farlans Jenő, Magyarosi Sándor, Zsiga Imre, Albert Ferenc, Székely Sándor, Chiraita Vasile és Eit-és Sándor már nem tartoznak az uzsoraosztály kötelékébe.

Csernák Béla királyháromelléki református püspök:

A Magyar Népi Szövetség az illéző magyarság egyetlen politikai szervezete

NAGYVÁRAD. — A nagyváradi református egyházkerület ujonnan megválasztott püspökét, Csernák Bélát szerdán délelőtt felkereste a Magyar Népi Szövetség biharmegyei és nagyváradi vezetősége és a Romániai Magyar Segélyező Bizottság közös küldöttsége, hogy püspökké választása alkalmából a bihari magyar nép jókívánságait tolmácsolják. A MNSz részéről Mennikási Sámuel vármegyei alelnök, dr. Török Andor városi elnök és Molnár János, a Segélyező Bizottság részéről Gyémánt Elekné, Csavda Endre és Daróczy Kiss Lajos vettek részt a küldöttségben.

A királyháromelléki református egyházkerület bizalmából nagy szótöbbséggel megválasztott új püspököt dr. Török Andor és Munkási Sámuel köszöntötték.

Ráműtattak arra, hogy az új püspök eddigi munkásságát maradandó emlékek őrzik s annak a reménységnek adtak kifejezést, hogy mint püspök tovább folytatja építő tevékenységét nemcsak a lelkiek terén, hanem a népek megbékélése érdekében is. Daróczy Kiss Lajos a Segélyező Bizottság nevében a püspök további támogatását kérte a Magyar Népi Szövetség szociális munkájához.

Csernák Béla püspök örömmel fogadta a Magyar Népi Szövetség vezetőségének jókívánságait, s hangsúlyozta, hogy mint eddig, ezután is arra törekszik, hogy a nép szolgálatában első legyen.

— A Magyar Népi Szövetség köszönetéért is különös örömmel tölt el — mondotta beszéde során a püspök — mert eddigi működésével behozonyította,

hogy valóban a magyar nép minden kérdésén szívén viseli s egyházaink zavartalan működésének biztosítása is egyik legfőbb gondja. Hogy a Magyar Népi Szövetség valóban az itt élő magyarság egyetlen politikai szervezete, azt a választások fényes eredménye kellőképpen igazolta. Jól esik nekem, hogy a nagyváradi emlékezetes sikerű nagygyűlésen éppen én intézkedtem felhívást Nagyvárad lakosságához egységünk megőrzése és a Magyar Népi Szövetség mellett való kiállás érdekében.

A továbbiakban a közös munka folytonosságát hangsúlyozta, s a Magyar Népi Szövetség támogatását kérve, melegen szavakkal köszönte meg a küldöttség jókívánságait.

Leállították a szilágysági szeszgyárakat, ahol fekete gabonából fősték a szeszt

Köteles István körutja Szilágy megyében

ZILÁGY. — Köteles István, a MNSz szilágymegyei képviselője napok óta a vármegyében tartózkodik. A somlyói járás községeinek meglátogatása után a képviselő eljárt a CARS-nál az utasítás alapján a szilágymegyei részére összegyűjtött gabona haladéktalan utrakindítása érdekében. A CARS a nagyváradi járásban három vagon gabonát gyűjtött össze, ebből Köteles István közbiztonságára két vagon a napokban utba indítanak Háromszék megyébe. Hogy a szállítást késedelem ne szenvedjen, Köteles István a Magyar Népi Szövetség bukaresti irodájára utján a szállításhoz szükséges vasúti kocsik haladéktalan kiutalását kérte.

Szilágy vármegyében, amely mint közudomáru, Háromszék ellátó megyéje, a főispán tekintettel arra, hogy míg Moldovában és a Székelyföldön éheznek az emberek, addig a szilágysági szeszgyárakban éjjel-nappal fősték fekete gabonából a szeszt, az összes szeszgyárakat működésüket azonnali hatállyal feljűggesztette.

Köteles István a falujárási alkalmával megállapította, hogy a szilágysági magyarság szívesen és önként segít az osztályszűrtök viadékok lakosságának felsegítésén, azonban mindezt meg az élelmszerzőjűtés megszervezése nem bizonyult kielégítőnek.

A MNSz szilágymegyei vezetősége most

gyors ütemben hozzájárult a szociális bizottságok megerősítéséhez és a gyűjtés meggyorsításához.

A hivatalos gabonagyűjtés a vármegyében gyors ütemben folyik s megkezdődött a szállítás is.

Itt írjuk meg, hogy a MNSz szilágymegyei szervezete, miután a karácsonyi ünnepek alkalmával 7 millió lej értékben osztott ki ruhásműt és cipőt a szegény gyermekek között s újévkor a rászoruló magyar tanulókat juttatta pénzeszközökhöz, újabban 65 székely gyermekek helyezett el. A gyermekeknek nemcsak kosztjukról, de ruhájukról és iskoláztatásukról is gondoskodnak.

Bukarest dolgozói példát mutatnak

ELKESEREDETT KÜZDELEM FOLYIK A FŐVÁROSBAN A FEKETEZŐK, A NÉP ÉHEZTETŐI ELLEN

BUKAREST. — (Kiküldött munkatársunktól.) Második napon Bukarestbe érkezésünk után nem mindennapi jelenetnek voltunk tanúi a Bulevardul Elisabeta egyik forgalmas szakaszán. A csilingelő villamosok között hatalmas tömeg gyűrtűzött és kiabált. Mint valami tüntetés. Amint kiderült, valóban tüntetés is. Két feketező pécet tartóztattak le a rendőrség uzsoraosztálya a nap. A rendőrök védelmében most ott az utca közepén riadtan állt a két sötétlelkű ember. Nyakukban felírás lógott: „Mi éhezünk a bukaresti népi! 18.000 lejtől árultuk a kenyér kilóját! És természetesen a két pék neve.

Leírhatatlan volt a körülöttük zajongó tömeg felháborodása. A jelenetet azonban

a maga jelentőségében csak ebédkor s a következő napokon értettük meg igazán. Az ebédhez még a legelőkelőbb vendéglőkben sem szolgáltak fel kenyeret. Néha egy-egy darab puliszkát, vagy főtt krumplicot, néha azt sem. Így van ez Bukarest-szerte. A kormányzat és a főváros vezetőségének csak a legnagyobb nehézségekkel sikerült a dolgozók napi minimumát biztosítani. A fekete piacokon azonban — ha valaki ismeri a dürgést — lehet ma is szerezni. A két elfogott pék is tanúbizonyság volt erre.

25 éterrel tulajdonos letartóztatása

De — s ezt a fővárosi hatóságok, a rendőrség és az uzsoraosztály munkatársai

járára kell elkünyvelni — a hiányokkal egyenlő arányu vagy még nagyobb az elkésereedett küzdelem a feketezők, a nép éhezettől ellen. Meglepető szigorúsággal hajtották végre az élelmiszernek racionalizálását biztosító rendelkezést. A rendelkezés megjelölésének napján 25 nagy éterrel tulajdonosát tartóztatták le, s kobozták el tartalékba eldugott élelmiszereiket.

Ez azonban már nemcsak Bukarest kérdése. Az egész ország. Ezt bizonyítja, hogy a karácsonyi szünet után jörfomán nem volt olyan állás a parlamentnek, amelynek ne az élelmiszernek kenyerének biztosítása lett volna központi kérdése. Naponta kérdések és javaslatok hangzottak el erre vonatkozóan, mind a képviselők, mind a miniszterek részéről. Tisztaiban vannak azzal, hogy sürgős, komoly és műlyreható intézkedésre van szükség. A képviselőház előtt mind Savulescu Traian, mind Teohari Georgescu belügyminiszter nyíltan rámutattak nemcsak a hiányokra, hanem az elkövetett hibákra is. Ráműtattak arra, hogy sem az INCOOP, sem a Gabonakereskedők Szövetsége nem felelt meg hivatásának, a nehézségekkel, megfélelő szervezethez hiányokra, nem tudott megbízható, igen sok esetben sem a gyűjtőszervek, sem pedig egyes közigazgatási szervezetek a megbízottai vagy tisztviselői nem bizonyultak tisztakezűeknek.

100 vagon gabona pusztulása

Szinte zárójelben kell megjegyeznünk erre vonatkozóan egy jellemző adatot. A Magyar Népi Szövetség képviselőinek beszámoló ülésén az egyik bihari képviselő jelentette, hogy Nagyszalontán közel 100 vagoni kocsis gabona van összegyűjtve már hónapok óta. Az elszállításról az illetékesek nem gondoskodtak s a drága kenyérnek való romlásnak indult, miközben a szárazságsújtotta vidékeken éhséggel küszködnek az emberek.

Csodálatos azonban, hogy a főváros népe milyen hallatlan türelemmel viseli a már-már embertelen nélkülözést. Tudja, hogy a kitaritáson mulik: megtudjuk-e őrizni és erősíteni a demokráciánkat vagy sem. Azt is tudja, hogy nem a kormány és nem a demokrácia a hibás a nélkülözésért. Hibás elsősorban a háború, a szárazság és hibásak a különböző gazdasági szervek és az államgépzetben még mindig meguzgódo korrupt és demokráciaellenes elemek. Ezeket kell most könyörtelenül megsemmisíteni.

Az egyik autóbuszban hallottuk, amint egyszerű emberek csillogó szemekkel arról beszéltek, hogy Teohari Georgescu belügyminiszter egész éjszakákon át dolgozik a nehézségek leküzdésén s hogy minden órában telefonjelentést kap arról, hogy valamelyik gabonaszállítmány hol, melyik állomáson tartózkodik ebben a pillanatban. A dolgozók ma benne, a Moszkvában tárgyaló Gheorghiu-Dej nemzetgazdasági miniszterben és Groza miniszterelnökben bíznak Bukarestben csakugy, mint szerre az országban.

A főváros népe nem lázong, hanem türelemmel vár, dolgozik és bízik a kormányban s ha felháborodik, nem a nehézségek miatt háborodik fel, hanem a reakció szabotálásán és rágalmozásán. Meglepető, de érthető volt például az egyik ellenzéki lap cikkének visszautasítása, amelyben a bezzárt éjszakai mulatókat, a vörös és fekete íkrét fogyasztókat vette védelmébe és a kormányt igyekezett kigúryolni.

Bukarest dolgozói ma példát mutatnak. Az áldozathozatalban éppugy, mint a türelemben és a bizakodásban. (d. gy.)

Igy oldják meg a lakás-kérdést a Szovjet-unióban

MOSZKVA. — A második világháború után az egész világon mutatkozó lakásínség a Szovjetuniónak is egyik legégetőbb kérdése. A fasiszták a Szovjetunión területén 1710 városi és több mint 70.000 községi falutak fel teljesen vagy részben és több mint 6 millió épületet romboltak szét vagy gyújtottak fel. Az egész Szovjetunión területén az öt éves terv keretében 74.4 millió négyzetméter állami lakóterületet kell felépíteni.

Emellett a munkások és az alkalmazottak körében igen nagy a hajlandóság saját lakóházak építésére. A szovjet kormány jelentős pénzügyi támogatásban részesíti azokat a munkásokat és tisztviselőket, akik saját házakat akarnak építeni. Az elmúlt évben egy ház felépítésére 5—10.000 rubelig terjedő állami kölcsönökkel segítettek a magánházakat építő munkásokat és tisztviselőket. A kölcsönt hét éven belül kell visszafizetni. Az Urálban, Szibériában, vagy a Tisza-telepen dolgozók 10.000 rubel segélyt kapnak tíz évre 1 százalékos kamat mellett.

Jellemző az alábbi néhány adat: a nyugati szénipari vállalatok 21.000 munkása és tisztviselője jelentette be saját ház építésére vonatkozó óhajtát, a vasipari minisztérium munkásai és tisztviselői 3000 egyéni tulajdonú házat akarnak építeni. A erdőgazdasági munkások a múlt évben 300 ház építését fejezték be és az építkezés ebben az évben is tovább folyik.

A házépítés kérdését mindig gyorsabb megoldásra új iparágat virágoztatnak fel. Az új iparág a házak gyors előállításával összekapcsolható lakóházak építésével foglalkozik. A házépítő gyárak kézen szállítják a házak összes alkatrészeit a megrendelőkhöz s ezért a helyszínen csak össze kell állítani. Egy ilyen házat két-három nap alatt össze lehet rakni.

